

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjela razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.408

Cilj druge italijanske ofenzive dosežen

Italijanske čete so včeraj ob 9. uri dopoldne zasedle brez bojev Makalo — Abesinci so se umaknili — Ofenziva se nadaljuje — Gorahej še ni padel — Popoln neuspeh na vzhodni fronti

Makala zasedena

RIM, 9. novembra. Včeraj je bilo izdano v glavnem stanu generala de Bona sledeče uradno poročilo: Naše zastavo, ki je bila odstranjena 22. januarja leta 1896., so danes zjutraj ob 9. uri oddelki naših narodnih in domačinskih čet znova razvili na stari trdnjavi v Makali.

Zasedba brez boja

ASMARA, 9. novembra. Italijanske čete so včeraj ob 9. uri dopoldne zasedle mesto Makalo, ne da bi bile natele na kakršenkoli odpor. V Makalo je vkorakal najprej polovični bataljon pehote pod poveljstvom polpovnika Broglia. Za to četo so vkorakali v mesto bersaglieri in vojniki rasa Gukse. Čete so se utaborile pod nekdanjo, sedaj napol porušeno italijansko trdnjavo, katero so Italijani morali izprazniti po porazu leta 1896. Takoj po zasedbi Makale so italijanske čete zasedle tudi vse strateško važne postojanke od mesta, kjer so se pričele utrjevati. V vrstah italijanske vojske je zaradi zasedbe Makale nastalo veliko navdušenje, a prav tako tudi v italijanskem generalnem stanu. Zasedbo tega mesta je dosežen cilj druge italijanske ofenzive, ki je s tem zaključena.

Italijani prekoračili Setit

RIM, 9. novembra. Po semkaj prispelih poročilih so italijanske čete tudi ob reki Setit, ki razmejuje italijansko Eritrejo od severne Abesinije na skrajnem zahodu, prešli v ofenzivo, prekoračili reko in prispeli na abesinska tla. Ker se je pričela tudi akcija zapadno od Akuma, se zdi, da bodo Italijani usmerili na tem delu fronte svoje prodiranje proti ozemlju, ki leži na severu Tanskega jezera. Splošno se pa meni, da bodo Abesinci stopili v resen odpor šele južno od Makale. Zatrjuje se, da imajo Abesinci sedaj na severni fronti že pol milijona vojakov, prihajajo pa še vedno nova ojačenja. Neprestano prihajajo tudi pošiljke orožja iz municije.

Italijani prodirajo dalje

RIM, 9. novembra. »Stefani« poroča, da so italijanske prednje čete prodrele že 30 km južno od Makale, kjer so se spopadle z Abesinci. Desno krilo nadaljuje prodiranje v smeri province Amhara in pokrajine severno od Tanskega jezera.

ADIS ABEBA, 9. novembra. Tu se vesti, da so italijanske čete prodrele že južno od Makale, ne zanikajo in ne potrjujejo. Točnih poročil tu še ni. Pač pa se zatrjuje, da je v provinci Dofo (na severu) zbral ras Avša velike čete, s katerimi namerava vreči italijansko levo krilo v puščavo ob Eritreji.

Cesar gre na fronto

HARAR, 9. novembra. Vesti, da so Italijani včeraj zavzeli tudi Gorahej, se tu odločno zanikajo. Italijani so mesto le ponovno bombardirali iz zraka, kakor so bombardirali tudi razne druge abesinske položaje v pokrajini Ogaden. Po »Renterjevem« poročilu se na južni fronti pripravlja ofenziva velikega stila.

dasi Abesinci to zanikajo. Ob reki Jubi se pomika proti jugu 40.000 Abesincev v smeri Dola. Prav tako se živahno gibljejo tudi abesinske čete v Ogadnu. V Diredavi je koncentriranih 30.000 izbranih in dobro oboroženih vojakov, ki se pripravljajo na odhod na jug. Na fronti se odpravlja tudi abesinski cesar, ki je včeraj izročil poveljstvo nad prestolnico prestolonasledniku in napravil tudi oporoko za primer, da bi bil na fronti ubit. Po abesinskih zatrilih bo stopila redna abesinska vojska v akcijo šele takrat, ko dospe na fronto cesar.

Popoln neuspeh na vzhodu

DZIBUTI, 9. novembra. Italijanske

vojaške operacije na vzhodnem bojišču so se sedaj zaključile s popolnim neuspehom. Ker se Italijanom ni posrečilo preko gorovja Musa Ali prodreti do Avse in ker so jih abesinske čete neprestano vznemirjale in obkoljevale, so italijanske čete na tej fronti zapustile svoje položaje in se vrstile v celoti v Eritrejo. Italijani niso mogli vzdržati strašnega podnebja v tem ozemlju, ki je poleg tega tudi popolnoma brez vsake vode. Silno veliko vojakov je obolelo, da so jih morali prenesti, oziroma prepeljati v Eritrejo ter od tam z ladjami v Evropo. Sedaj se s te strani Abesincem ni treba bati italijskega prodiranja proti železniški progi.

Italijanska obramba proti sankcijam

Nove govornice o izstopu iz Društva narodov — Ukrepi proti Angliji, Franciji, Belgiji in Rusiji

RIM, 9. novembra. Italija se odločno pripravlja na obrambo proti sankcijam. Dne 16. t. m. se sestane veliki fašistični svet, ki bo razpravljati tudi o tem vprašanju, ker bi se, kakor znano, pričelo splošno uveljavljanje sankcij 18. t. m. S tem v zvezi se širijo nove govornice, da bo Italija izstopila iz Društva narodov. Sicer se pa nadaljuje kampanja za bojkot tujega blaga, zlasti iz nekaterih držav. Italijanski listi so poslavili doslej na indeks blago iz štirih držav, in sicer iz Anglije in njenih dominionov, Francije, Belgije in sovjetske Rusije. Vse štiri države so imele doslej aktivno trgovinsko bilanco z Italijo, odslej pa ne bodo Italijani kupovali od njih ničesar. Pri obrambi proti sankcijam so zaposlene vse fašistične organizacije, v prvi vrsti ženske, ki štejejo okoli 800.000 članic. Glavni namen je reducirati potrošnjo ne samo življenjskih potrebščin, ampak sploh vsega.

Nemčija proti sankcijam

BERLIN, 9. novembra. Z ozirom na stališče Nemčije do Društva narodov in raz-

zne vesti tujega tiska se tu zatrjuje, da bo Nemčija ostala odločno in dosledno na stališču, odkloniti vsako sodelovanje z Društvom narodov, torej tudi sodelovanje pri njenih sklepih in odredbah. Že zaradi tega se ne more pričakovati sodelovanje Nemčije pri sankcijah proti Italiji. Vse kaže, da bo Nemčija nasprotno izrabila sedanji položaj, da s trgovino z Italijo popravi svojo trgovinsko bilanco.

Šepanje sankcij

NEWYORK, 9. novembra. Italijanski agenti so nakupili v Združenih državah 50 milijonov sodov petroleja za italijansko vojsko, katere so plačali po 487 Din. Petrolej bo najbrže poslan v Italijo preko Nemčije in Avstrije. Glede ustavitve dobave pogonskih sredstev Italiji se ta zadeva presoja tu, pa tudi v Londonu in Ženevi, zelo skeptično. Nihče ne veruje, da bi se mogel med petrolejskimi družbami doseči sporazum. Le na podlagi takega sporazuma pa bi se mogla ustaviti Italiji dobava nafte, petroleja in bencina.

Socialna skrbstva

Pomožna akcija mestne občine

Prejšnja občinska uprava je nabrala v gotovini okroglo poldrug milijon dinarjev

Že spet se pri »Slovencu« ljubosumno bojuje, da bi kdo prejšnji občinski upravi in prejšnjemu županu g. dr. Lipoldu priznal kako dobro in koristno delo. Pravijo, da ni občinska pomožna akcija delo g. dr. Lipolda, ker je bila že za časa županovanja g. dr. Juvana v polnem teku. Radi potrdimo, da je v jeseni leta 1931 g. dr. Juvan izdal apel na mariborsko prebivalstvo, da podpre zimsko pomožno akcijo, ki jo je občina uvedla. Ko je g. dr. Lipold 2. decembra 1931 prevzel županske posle, je bilo nabranih okroglo 30.000 Din. Vsestranskim naporom in pa ponovnim razgovorom in osebnim posredovanjem pri industrijih, trgovcih, obrtnikih, hišnih posestnikih in drugih

pridobitnih stanovih je uspelo zvišati ta znesek na 219.708 Din. Ker je občina dala iz svojih proračunskih prihrankov na razpolago še 136.000 Din, je pomožna akcija v zimj 1931/32 razpolagala s 355.708 dinarjev.

V jeseni l. 1932. je bila pomožna akcija ponovno pokrenjena. Dobra mariborska srca so se apelom in prošnjam mestne občine v obilni meri odzvala. Nabranih je bilo 434.370 Din. Občina sama je dala na razpolago 100.000 Din, banska uprava ji je pa prispevala 40.000 Din, tako je mestna pomožna akcija razpolagala v zimj 1932/33 s 574.370 Din. Za zimj 1933/34 je pomožna akcija še bolj uspela. Nabranih je bilo 512.955 Din. Bano-

vina je na ponovne prošnje dala v obrok 471.500 Din, tako je bilo za reveže na razpolago 984.455 Din. V zimj 1934/35 je bil uspeh manjši, pa še vsekakor lep. Nabralo se je 331.599 Din, prispevek banovine je znašal 242.000 Din, na razpolago je bilo tedaj 573.599 Din.

Vsi ti zneski predstavljajo gotovino in niso vračunane naturalne dajatve v živilih, obleki itd., ki so predstavljale vrednost več 100.000 Din. Delo prejšnje občinske uprave za pomožno akcijo, ki je zahteval mnogo naporov, zasluži vsekakor priznanje in uvaževanje.

Na tistišcu domače politike

Časniške gredice

Sedem ljudi ...

Kleklove »Novine« od 3. novembra pišejo med drugim: »Čuli smo, da se je vršila v ponedeljek v Tünišči pri Balažiči neka seja, gde naj bi se zvalo sreski odbor jugoslovanske radikalne zajednice za doljnelendavski srez. Mi k tome sklepu seje samo čestitamo, ar znamo, da je stranko na papiri lahko organizirati, nego pravo navdušenje in razpoloženje ljudstva se pa ne da izraziti pri seji, šteri prisostvuje sedem ljudi.«

Kaj piše ljubljanski škof iz Amerike. Mariborska »Delavska Politika« objavlja v svoji številki 89 z dne 9. t. m.: »Ljubljanski škof dr. Rožman se je pred več tedni odpeljal preko morja v Ameriko in sedaj pošilja »Slovencu« dolge članke. V pismu z dne 11. oktobra piše škof, kako se je pripeljal z brzovlakom v ozko sotesko med rdeče skale, kjer vlak obstoji, da uživajo potniki krasen razgled v višini 2000 metrov. Nato so prišli z avtom v mesto Leadvill, kjer so zlati rudniki in v Salido, 2150 metrov visoko, kjer je več Slovencev, pa nimajo ne župnije, ne duhovnika. Nato pravi g. škof: »V Leadvillu je še kakih 60 slovenskih družin, od katerih pa je kakih 20 socialističnih, ki nočejo imeti nobene zveze s cerkvijo. To malo število družin pastiruje g. Trunk, koroški rojak, ki neprestano trdi, da je tu lepo, kakor v nebesih in da ne gre od tu nikamor več.«

V znamenju fesa. Beograjski »Osi« ni jež« prinaša v številki 43: »Gospod Dragiša Cvetković (znani radikalni prvak, op. ur.) je pripeljal k ministru prometa neko cigansko deputacijo iz Niša. Z razliko od ostalih nižjih deputacij je ta deputacija nosila fese. Iz vrst te delegacije so sotrudniki »Ježa« izjavili, da bi ta deputacija bila še večja, ker je v Nišu veliko ciganov, za katere pa se niso več našli fesi. Tudi tiste fese, ki so bili na glavah članov delegacije, so si izposodili iz garderobe nižkega gledališča.«

KONEC »STAHLHELMA«

BERLIN, 9. novembra. Na ukaz kancelarja Hitlerja je razpuščena po vsej Nemčiji organizacija »Stahlhelm«. S tem je izginila še zadnja polvojaška organizacija, ki ni nastala v okrilju narodnega socializma.

BEG KAPITALA IZ EVROPE.

LONDON, 9. novembra. »Daily Telegraph« poroča, da se je do 30. preteklega meseca znatno zmanjšala zlata zaloga Francoske banke, in sicer za 2 milijona 240.000 funtov sterlingov. List pravi, da se opaža velik beg kapitala v Ameriko, ki se bo tekom tega meseca še povečal.

„Čuvajte Jugoslavijo“

Težko živita naš kmet in meščan

Čisti katastrski doprinos obeh mariborskih srezov na površini nad 125.000 ha je precejšen približno na 34 milijonov - Industrija trgovina, obrt in javna služba redijo meščana, kmetu sta pa vino in sadje velika pripomočka v gospodarstvu - Kriza izpodjeda temelje vsemu zdravemu in demoralizirajoče vpliva na vse naše življenje

Nesteto akcij za zblizanje mesta z deželjo je bilo zadnja leta poklicanih v življenje. Toda že ob rojstvu iniciatorji in botri niso bili prepričani, da bodo njihove akcije imele zaželjeni uspeh. Najrazličnejše propagandne razstave in sejmi nosijo pečat zblizanja mesta z deželjo. Posamezni sloji bi v današnjih težavnih časih radi pomagali sebi in drugim in iščejo zato načina in sredstev, kako bi rešili sami sebe preteče propasti. Meščan in podeželjan se sicer dobro zavedata, da sta odvisna drug od drugega, toda v danih razruvanih razmerah zaman iščeta izhoda medsebojnega razumevanja in pomoči. Če pa se le malo pogledimo v medsebojne gospodarske odnose, pridemo do prepričanja, da bi samovzgoja in prebujenje lokalne zavesti moglo preprečiti marsikatero gorje, da bi prav prebujena zavest in pa samovzgoja mogli veliko koristiti našemu splošnemu gospodarskemu razvoju in napredku.

Težko živi naš kmet.

Delaven in skrben je. Od zore do mraka trdo dela v potu svojega obraza in pravega počitka nima nikdar. Kmet naših Slovenskih goric se trudi poleg svojega posestva še z vinogradništvom in sadjarstvom; kmet obsežnega Dravskega polja in drugih ravnin pa z velikim trudom obdeluje peščeno zemljo in si skuša pomagati z umno živinorejo. Zemlja ga skromno preživlja, ker so njene dobrine izgubile vsako pravo ceno in niso v nobenem sorazmerju z industrijskimi izdelki.

Če primerjamo uradno precejšeni doprinos v znesku nekaj nad 34 milijonov dinarjev s površino samo obeh mariborskih srezov v skupni izmeri nad 125.000 ha zemlje, vidimo, da rodi gruda kmetu le toliko, da zamore preživljati sebe in svoje delavce. Glavna pripomočka v njegovem gospodarstvu bi bila vino in sadje. V obeh srezih je posajenih z vinsko trto nad 3900 ha zemlje, sadje pa uspeva povsod in so ga pričeli zadnja leta naši kmetje umno gojiti.

Trte in jablane so letos dobro obrodile.

Po precenitvi strokovnjakov bodo naši kmetje in vinogradniki pridelali letos nad 120.000 hl prav dobrega in pitnega vina. Računajo, da bo dal hektar približno 30 hl. Ker bo količina vina velika, so nastale še večje skrbi, kako jo spraviti v denar. O vinskih kupcih v večjem številu ni duha ne sluha. Zato ponujajo vino nekateri kmetje že sedaj po skrajno nizkih cenah. Zaradi občutnih banovinskih in občinskih trošarin ne morejo naši kmetje niti mošta spraviti v denar. Sploh pa je vprašanje vinske trgovine v naših vinorodnih krajih poglavje za sebe. Med vinskimi trgovci najdemo malo slovenskih, tako da je vsa večja vinska trgovina v rokah Nemcev. Poglejmo samo Maribor in Ptuj!

Najhujše zlo za naš vinski pridelek pa je uvoz banatskih vin v naše vinorodne kraje. Banatska vina so manj vredna in zato tudi cenejša. Mešajo pa jih z našimi vini in prodajajo nekateri gostilničarji to mešanico za pristna štajerska vina. Toda ves boj naših kmetov proti uvozu banatskih vin je brezuspešen. Tu ne pomagajo nobene juridične odločbe, ker je nemogoče ustvarjati države v državi. Le samovzgoja in prebujena lokalna zavest konsumentov bi mogla zavreti in zmanjšati uvoz manjvrednih banatskih vin v naše kraje. Če bi naši kmetje in vinogradniki samo v obeh mariborskih srezih spravili svoj letošnji vinski pridelek v denar, bi to pomenilo približno 30 milijonov dinarjev v njihovem gospodarstvu.

Drugi dobičkanosni vir za kmeta v obeh mariborskih srezih pa je sadje. Letošnja sadna letina je bila dobra in računajo, da bodo iz obeh srezov izvozili do konca letošnjega novembra nad 500 va-

gonov sadja, za katerega bodo dobili naši kmetje in sadjarji nad 10 milijonov dinarjev. V denar pa spravijo kmetje svoje sadje z velikimi težavami. Če končno primerjamo vse bogastvo obeh mariborskih srezov z izkupičkom njegovih dobrin vina in sadja, moremo spoznati vso težo današnjega časa, ki mori našega kmeta.

Ko opazujemo našo deželjo, našega kmeta, se moramo nehote vprašati, odkod črpa moč in vztrajnost v teh težkih časih gospodarske krize, v teh časih, ko se prav malo gleda in misli na splošne stvari, a mnogo na osebne, ko se splošne stvari zapostavljajo in se daje prednost osebnim interesom pred vsem drugim. Toda naš kmet črpa svojo moč iz samega sebe, ker je že od nekdaj bil neizčrpljiv vir celokupnega narodnega blagostanja.

Težave in bridkosti meščana.

Če bi imel naš meščan denar, bi ga imel tudi naš kmet. Toda naše meščanstvo je v zadnjih letih krize hudo obubožalo. Industrija, trgovina, obrt in javna služba redijo našega meščana. Redijo pa ga tako, da komaj živi. Uradnik in delavec, ki tvorita večino, sta za svoje delo slabo plačana in sta morala zaradi tega skrajšati svoje izdatke na minimum.

Z raznih strani se danes oglašajo pre-

roki, ki napovedujejo izboljšanje. Oglašajo se gospodarski zdravniki — z recepti za ozdravljenje krize, in pa taki, ki iščejo krivdo tam, kjer je ni. Država je svojemu nameščenstvu in delavstvu reducirala plače do skrajnosti in ga okrnila mnogih privilegijev, ki si jih je nekdanj pridobilo. Uradnik in delavec za svoje delo nista primerno plačana in sta na ta način prizadeta prvič, drugič pa je nameščenec in delavec prizadet z zvišanjem in uvedbo novih davčnih bremen. Z zvišanjem davkov so namreč pridobitniki zvalili bremena na nameščenca in delavce ter na vse delovno ljudstvo s tem, da niso znižali cen svojim izdelkom sorazmerno z redukcijo prejemkov nameščenca in delavcem, marveč so jih celo še zvišali.

Zato pa so danes vse akcije za zblizanje mesta z deželjo iluzorne. Naš kmet, ki je čez glavo zaskrbljen za svoj obstoj, nima zaželenega razumevanja za razne kulturne in prosvetne podvige. Potreben je gospodarske pomoči. Podpreti pa ga ne more meščan kot konsument, ker mu je vzeta iz rok skoro vsa plačilna moč. Znižanje prejemkov mu je odvzelo nekaj milijonov samo v Mariboru, kar v prvi vrsti občutijo prizadeti nameščenca, v drugi vrsti pa bo občutil to tudi naš kmet.

Stanovske fronte

Pereča vprašanja, ki zadevajo mariborsko trgovstvo

Stališče trgovstva do nove socialne doklade — Mariborsko trgovstvo in vprašanje pokojninskega zavarovanja

Z ozirom na namero, da se s proračunskim letom 1937-38 uvede posebna socialna doklada mariborske mestne občine, ki naj bi nadomeščala organizacijo Pomožne akcije, je mariborsko trgovstvo zavzelo napram temu načrtu odklonilno stališče in je Združenje trgovcev za mesto Maribor utemeljilo svoje stališče v posebni spomenici, ki jo je poslalo mestni občini. Važen je zlasti oni pasus spomenice, kjer naglašajo trgovstvo pripravljeno prostovoljno zbirke po lanskem vzorcu. V spomenici se med drugim navajajo sledeči razlogi proti uvedbi omenjene doklade:

»Prav posebno si dovoljujemo povdariti dejstvo, da je za preteklo zimsko pomožno akcijo organiziralo Združenje trgovcev v Mariboru sporazumno z mestno občino med tukajšnjim trgovstvom prostovoljno zbirko denarnih sredstev in blaga ter je bil rezultat tega nad vse ugoden. Dogovorjeno je bilo, da prispevajo trgovci 0,5 do 1% od pridobitne osnove za leto 1933. Vzela pa se je potem kot osnova ona za leto 1934, ki je mnogo višja od prejšnje, ker je znašala za mariborsko trgovstvo okrog 7 milijonov in po 20% znižanju od strani davčnega odbora še vedno 5.500.000 Din. Zbirka v denarju in blagu je prinesla med trgovstvom 43.000 Din, to je 0,78% od pridobitne osnove za l. 1934. Trgovstvo je tedaj v preteklem letu izvršilo svojo socialno dolžnost v polni meri in lanski rezultat ga upravičuje, da predlaga mestni občini, naj prepusti nabiralno akcijo za podpiranje brezposelnih letos zopet Združenju po lanskem vzorcu.»

Sporedno s tem vprašanjem pa se peča mariborsko trgovstvo v zadnjem času prav intenzivno z vprašanjem trgovskega pokojninskega zavarovanja. Povdariti je treba, da ima pokret za starostno zavarovanje trgovcev svoje izhodišče v pobudi mariborskega trgovstva, ki je nešteto krat na svojih sestankih sprožilo ta prevažni življenjski problem trgovstva. Ta pokret pa je sedaj prešel na ljubljansko trgovstvo. Vodstvo združenja ma-

riborskih trgovcev je kot prvo s posebno vlogo sprožilo svojčas pobudo, da bi se pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani organiziralo pokojninsko zavarovanje mariborskega trgovstva tako, da bi se v posebnem oddelku organizirala posebna popolnoma ločena skupina, ki bi jo tvorili mariborski trgovci. Rešitev ni mogla biti povoljna že radi tega, ker sme omenjeni zavod v smislu veljavnih predpisov zavarovati le nameščenstvo. Vendar pa je tukaj velike važnosti svoječasni predlog pri ministrstvu socialne politike, da bi se ustanovil poseben oddelk pri zadevnem zavodu, ki bi bil namenjen samostojnim gospodarjem, ki pripadajo isti stroki kakor zavarovanju zavezani nameščenca. Realizacija tega predloga bi na mah omogočila uresničenje po mariborskem trgovskem združenju pričeto akcijo.

Pokojninsko zavarovanje med trgovci bo mogoče le na fakultativni osnovi in prihaja v poštev le pri velikem številu prostovoljnih članov. Radi tega je med mariborskimi trgovci prodrlo prepričanje, da je izvedba tega načrta mogoča edinole v okviru zveze trgovskih združenj. Edinole Zvezi bo mogoče nabrati med včlanjenimi združenji potrebno število reflektantov za zavarovanje in edino pri njej se bo mogla izvesti ta velikopotezna akcija, ki bo zaradi velike koristi, ki jih bo nudila zavarovancem, še velikega propagandnega pomena za Zvezo trgovskih združenj. Kar se tiče tehničnih težkoč in drugih ovir, jih bo ravno Zveza najlažje premostila, ker ji bo pri tem nedvomno šla radevolje na roko uprava Pokojninskega zavoda za nameščenca v Ljubljani.

Hvalevredno je pobudno prizadevanje mariborskega trgovstva, ki je zaneslo v vrste svojega stanu in stroke pomembno socialno iniciativo v reševanju perečega problema realizacije načrta trgovskega pokojninskega zavarovanja, saj so si že skoraj vsi ostali stanovi ustvarili svoje penzijske fonde. Le trgovstvo in obrtništvo se mora še boriti za dosego te življenjsko važne socialne in stanovske

pridobitve. Neutrudni iniciativnosti in vneti akciji, ki je izšla iz vrst mariborskega trgovstva in ki prehaja sedaj tudi v druga mesta naše domovine, zasluži toplo priznanje in čim izdatnejšo podporo merodajnih činiteljev.

iz Varšave v Danzig

V juliju je bilo! V enakomernem trčetritinskem taktu je rezal vlak svojo smer po širni poljski ravnini. Na vse strani vedno isti pogled, dolga, brezkončna ravnina polj in travnikov, tu in tam gozdovi z ne prav visokim drevjem. Ne kot naša Slovenija, vsa pisana in valovita! Voziš se in voziš skozi nove kraje, a vtis je vedno isti in vse ti je kakor že davno znano. Le nekaj je, nakar te napravi pozornega. Tovarne žimniki, ki jih kaj mnogo srečavaš na tej poti. Mnogo jih je in mogočno se dvigajo proti nebu, oznanjujoč industrijo in vstajajočo poljsko silo!

Za seboj smo puščali vasi in mesta: slavni in lepi Torun, rojstni kraj astronoma Kopernika, je bil davno že za nami, ko smo se vedno bolj bližali Baltiku. Vislo smo zopet zagledali, saj je že dolgo, odkar smo jo zapustili v prestolnici. Tiha in mirna je Visla, široka in ne prav globoka in leno se vije v bleščečem solncu proti severu.

Solnce je bilo že visoko na nebu, ko smo bili v objemu zelenega Baltika. Prispeli smo v svobodno mesto Danzig. Čudno! V naših mestih je vse drugače in tudi v onih na Poljskem. Marsikdaj bi se lahko pritožil nad slabimi higienskimi razmerami ulic in hiš, kakor tudi nad neekonomsko in neracionalno ureditvijo prostora. Tu pa, čeprav je mesto že več stoletij staro, vse kakor po svojem načrtu! Hiše se vrste v lepem redu, ulice ravne in urejene. Posebno lep vtis napravi na tujca čistoča, ki absolutno vlada v mestu. Hiše, cerkve, spomeniki, vse je harmonično urejeno, vse v stolpih, celo mesto je en sam gotski slog!

Danzig je velik, saj šteje nad 200.000 prebivalcev, z okolico pa do 300.000. Industrija je zelo razvita, predvsem kovinarska, kar se vidi že iz prometa in vse selega mestnega vrvenja. Pretežno je nemški, na ulici slišiš v glavnem nemški; tudi uradni jezik je nemški. Poljakov je relativno malo. Na Poljskem so nam zatrjevali, da je poljskega prebivalstva v Danzigu več kot polovica. Mi se pa povprašujemo, kako to, ko vendar temu ni tako? Povsod vlada nemški duh in le tu in tam zasledeš kje belega orla — še zadnje fragmente iz slavne poljske zgodovine. Natvesti kaj takega tujcu, je zmogel le poljski nacionalizem.

Mestno pristanišče je veliko in lepo urejeno, a propada kljub temu zaradi konkurence sosedne Gdinje. Morje je razmeroma zelo globoko, kar omogoča pristop tudi velikim parnikom.

»Danziger Goldwasser« se je glasil velik reklamni napis. Že prej smo večkrat slišali o tej specialiteti in ugibali smo, kaj bi to neki moglo biti. Pa smo se spomnili, da se je v prejšnjih desetletjih mnogo govorilo o koloidalnem zlatu — in radevedni na to čudežno pijačo smo stopili v »klet« in naročili.

Sicer »de gustibus non disputandum«, a priznati moramo, da je bila dobra ta čudodelna pijača, kar je pričala naša židana volja, ko smo odhajali, čeprav za precej »težkih« guldnov lažji, zato pa težji na zlatu v naših žepcih. Pred nami je stal sloviti Artushof. Prekrasna stavba v starinskem lastnem slogu mesta Danziga. Takrat je nastopilo nekaj novega za nas. Po ulici se je vršila protizidovska demonstracija hitlerjevih »rjavih srajc«. Nekaj nad petnajst tovornih avtomobilov, natlačeni s SA oddelki, s kričečimi napisi na plakatih proti kapitalu in vsemu svetu, je vozilo po ulici. »Rjave srajce« so s hrupnim glasom v zborih vpile in vreščale ter s tipično, njim lastno brutalnostjo dvigale, mrcvarile in stiskale za vrat veliko, v dolgem črnem kaftanu oblečeno lutko, z dolgo brado in zakrivljenim nosom. Ob straneh stoječa publika jim je z dvignjeno roko odgovarjala, zastave s kljukastim križem so plapolale na sleherni hiši. Palača tajništva Državnega narodov pa stoji poleg kolodvora mirno in tiho — kot protektorat nad svobodnim mestom Danzigom! I. Zgonik.

Mariborske in okoliške novice

Zupanove intervencije v Beogradu. Te dni se je mudil v Beogradu mestni načelnik g. dr. Juvan in interveniral pri raznih ministrstvih v raznih važnih zadevah mestne občine mariborske. Med najvažnejšimi intervencijami je bila njegova intervencija v zadevi zamenjave vojašnic in v zadevi nove carinarnice v Mariboru. Uspelo mu je doseči, da se bo v najkrajšem času ponovno vršila komisija in da bo na njej sklenjen končen sporazum med cararjem in mestno občino mariborsko.

Skvarčeva poje v ljubljanskem radiju. Jutri, v nedeljo ob 10. dopoldne bo pela v ljubljanskem radiju naša odlična solistinja gospa Antonija Skvarčeva, ki prireja koncert slovenskih balad in romane. Pela bo dve Mirkovi, tri Savinove ter eno Devovo skladbo.

Bog daj srečo! Poročili so se zadnje dni v Mariboru: Vilibald Kolar, učitelj, in Majcen Gabriela, učiteljica iz Marenberga. — Lojze Bizjak, profesor na deški meščanski šoli, in Vida Lokar, posestniška hči, Ajdovščina. — Ivan Špec, delavec, in Marija Januš, delavka, Krčevina 35. — Viktor Jevšenjak, ključavničar, in Marija Jurko, kuharica, Cvetlična ul. 18. — Rudolf Dajčman, viničarski delavec, in Ana Brglez, viničarska delavka, Počehova 23. — Franc Črepinko, paznik v jetnišnici, in Kristina Štraus, predica, Mlinska ulica 35. — Hubert Komauer, posestnik, in Helena Berkič, podpolkovnikova hčerka, Cvetlična ulica 29. — Blaž Emeršič, naprednik, in Terezija Črnko, zasebnica, Frankopanova ulica 55. — Viljem Rozman, čevljarški mojster, Studenci, Ciril Metodova 14, in Lucija Korošec, kuharica. — Franc Gomzi, kleparski pomočnik, Studenci, Erjavčeva ulica 2, in Ivana Taschner, služkinja, Kralja Petra trg 1. — Herbert Belec, šofer, Taborska ul. 8, in Justina Ferš, tovarniška delavka, — Leon Büdefeld, trgovec, Orožnova ulica 66, in Marjeta Kozelek, trgovska nastavljenka, Radvanjska cesta št. 31.

Spomeniški odbor za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedniteljcu ima svoje pisarniške prostore na magistratu št. 6 a.

Vsi v Maribor pristojni vojaški obvezniki, ki so izgubili vojaško izkaznico (ispravo), se pozivajo, da se nemudoma prijavijo mestnemu vojaškemu uradu, Slomškova trg št. 11, ki jim bo izposloval novo. Vojaška oblast bo vsakogar, ki se zaloti, da nima vojaške izkaznice (isprave), najstrožje aznovala. Prijave se sprejemajo samo do 1. decembra 1935 leta.

Opozorilo davkoplačevalcem. Tukajšnja davčna uprava razglašča: Dne 15. novembra 1935 poteče skrajni rok za plačilo v IV. četrtletju 1935 v plačilo določene zgradarine, pridobnine, pavšalne dave, davka na poslov, promet in luksuz, rentnine, družabnega davka in vojnice. Drugi polletni obrok zemljarine je zapadel v plačilo že dne 1. novembra 1935. — Davčni zavezanci se pozivajo, da poravnajo davke, do tega dne, ker se bode po poteku tega roka uvedlo izvršilno postopanje, odnosno prisilna izterjava, ter računali eksekucijski stroški in zamudne obresti. Do dne 14. novembra 1935 je vložiti prijave za zgradarino za l. 1936. Kdor vložijo prijavo pozneje, plača kot kaznen 3%, odnosno če ne vložijo prijave niti na pismen poziv v 8 dneh, 10% osnovnega davka.

Pomagajte! Prejeli smo: »Nastopajočo hladnejše vreme je hudo prizadelo številne družine brezposelnih, ki jim primanjkuje najnujnejših sredstev za življenje, živež, kurivo, obleka, obutev in nekaterim radi deložacij celo streha. V naravnost obupnem položaju so družine z malimi otroki. Da se odpomore temu zlu, je predsednik mestne občine apeliral na mariborsko javnost potom posebnega oklica, ki je bil objavljen v časopisih in je že mesec dni nalepljen po mestu; razen tega se je pismeno obrnil na dosedanje podpiratelje Pomožne akcije s prošnjo, da bi tudi letos prispevali za brezposelne in siromašne njihovim premoženjskim razmeram odgovarjajoče zneske. Ker je od pomoči nuja, se tem potom naprošajo vsi prizadeti, da se nemudoma odzovejo a pelu predsednika mestne občine in to

vsaj v onem obsegu kakor lansko leto. Dajatev naj se ne odlašja na poznejši čas, ker je ravno sedaj nastopila največja potreba. Zlasti dobro situirani sloji so dolžni, da storijo vse, kar je v njihovih močeh, da nedolžni otroci brezposelnih in siromašnih radi obstoječe gospodarske krize ne bodo gladovali in zmrzovali ter telesno in duševno propadali. Dosedanji in novi dobrotniki Pomožne akcije, pomagajte!

JEDILNO ORODJE

CHROM

6 ŽLIČK, VILIC, NOŽEV, KAVINIH ŽLIČK Din 170.—

PRVOVRSTNA KAKOVOST

ČUDO CENENO

PLAČILA NA OBROKE, BREZ POVIŠANJA CEN!

M. JLGGERJEV sin

URAR IN JUVELIR

GOSPOSKA UL. 15

Na delovnem trgu. Tukajšnja Borza dela išče nujno tekstilnega mojstra za svilo.

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek, dne 11. novembra predava odlični hrvaški skladatelj glasbeni pedagog zagrebškega konservatorija g. Anton Dobronić o ustvarjanju naše glasbene kulture. Na to redko predavanje iz glasbene stroke se opozarjajo posebno naši glasbeni in narodni krogi. Glasba je srce naroda in je največjega pomena, da prihaja res iz njegovega srca! G. prof. bo tolmačil razne primere na glasovirju. — V petek, dne 15. novembra predava o svetovni razstavi v Bruxellesu g. inž. Jančko Kukovec iz Maribora. Mnoge skioptične slike!

Lutkovni odsek, Sokola Maribor-matiče, ponavlja v nedeljo ob 15. uri igrice Jaka kot baron. Zdravo!

Shod stanovanjskih najemnikov bo v nedeljo, dne 10. novembra ob pol 11. uri na verandi hotela »Union«. Vsi stanovanjski najemniki vabljeni.

Pri združenju mariborskih rezervnih častnikov se bo pričela posvečati pažnja jahalnemu sportu, kar prihaja v poštev zlasti za rezervne konjeniške in topniške častnike iz Maribora in bližnje okolice. Tukajšnji pododbor UROIR zbira zadevne prijalase.

Društvo jugosl. državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru bo pred Božičem obdarovalo nekaj najbednejših članov, v prvi vrsti takih, ki do sedaj še niso prišli v poštev, a so že najmanj eno leto člani tega društva. Reflektanti naj svoje prošnje predložijo najkasneje do 20. t. m., in sicer na posebnih obrazcih (formularjih), ki še dobe v tajništvi. Vrbanova 59, dopoldne ob 10. do 11. ure.

Velike ugodnosti Vam nudijo mesečne legitimacije avtobusnega prometa Mestnih podjetij. Ni Vam potrebno trgati dragih čevljev, gaziti blato in sneg, očuvate se prehlada in prišedite na čas in denarju. Cena: za vse mestne proge Din. 100.—, za posamezne proge Din 75.—, dijaške Din 50.—. Točnejše informacije in izdaja legitimacij pri vodstvu avtobusnega prometa M. P., Maribor, Glavni trg 26. Telefon 22-75.

Mornarska sekcija — Jadranske straže v Mariboru priredi danes ob 20. uri v spodnji kazinski dvorani mornarsko proslavo ob priliki obletnice, ko je l. 1918 na našem Jadranu na bojnih ladjah prvič zaplapolala Jugoslovanska zastava. Na programu so glasbene in pevske točke po programu pa prosta zabava. Vabljeni so vsi prijatelji morja in mornarice. Vstop prost. Obleka poljubna. Članstvo v uniformi ali z znaki.

Sv. Marijeta ob Pesnici. Gasilska četa priredi jutri v nedeljo ob treh popoldne v prostorih Škerjeve gostilne družabni Martinov večer. Prijatelji gasilstva in prijetne Martinove zabave dobrodošli!

Krznarstvo Železnik Valentin, Kopalska ulica, prevzame vsakorvstna krznarska dela, katera izvršuje točno in solidno.

285 kosil in to delavskih, dijaških, A. B. C itd. je včeraj izdala Javna kuhinja. Med svoje goste šteje vse sloje obojega spola in se celo ozira na individualno potrebo.

Nedeljo popoldanska predstava in kabaret v Veliki kavarni.

Hotel »Orel«. Vsako soboto, nedeljo in praznik koncert. Priznana dobra kuhinja, specialni menuji, mesnate in ribje specialitete, domače prekajene klobase; izborna jeruzalemska in dalmatinska vina. V dvorani točilne cene.

Drevi vsi na martinovanje »Drave« pri Grmeku v Studencih.

V gostilni Krempf, Radvanje, soboto in nedeljo jeterne klobase in pečenice.

Restavracija Trlje ribniki, J. Klček, gosli, odojčki, domače klobase, dobra vina, sveže pivo.

Gostilna Barič, Tezno, danes in nedeljo domače kolone.

V gostilni Tomše, Pekre jutri v nedeljo pojedina gosk. Igra priljubljena godba. **Ceneno meso.** V ponedeljek, dne 11. tm. se bo prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 180 kg govedine po Din 3, na osebo do 2 kg.

Nočno lekarniško službo imata danes v soboto Maverjeva in Albaneževa lekarna, jutri v nedeljo Minašikova in Savostova, v ponedeljek pa Sirakova in Maverjeva lekarna.

V kratkem izide epohalna knjiga

ABESINJA

nereseni problem Afrike

Cena broš. Din 30.— vez. Din 40.—

Naročila sprejema založba »DOM« Ljubljana

Skrivnostni strel. Magistratna uradnica Klementina Kotnikova je doživela snodž v svoje stanovanju v Popovičevi ul. 13 I, razburljiv dogodek. Ko je bila Kotnikova v kuhinji, je okoli 19. ure zvečer zaslislala nenadni pok. Za detonacijo se ni mnogo zmenila, ker je bilo sicer povsod vse mirno. Ko pa je Kotnikova stopila nekoliko kasneje v jedilnico, se je močno prestrašila, kajti šipi notranjega in zunanjega okna sta bili prestreljeni. Zagonetno je dejstvo, da niso nikjer našli projektila in tudi ne mesta, kamor bi se ta strel bil zaril. Policija, ki ji je bil ta skrivnostni dogodek prijavljen, se trudi, da bi izsledila storilca.

Nevarni krošnjariji. Hlapec Ferdo Kraner pri Kirbišu v Vetrinjski ulici je prijavil policiji, da so mu štirje krošnjariji grozili z napadom, ker jim ni dovolil brez gospodarjeve vednosti prenočiti v hlevu.

Tatvina hlači. Hišnemu posestniku Jos. Branhartu v Plinarniški ulici 19 je včeraj neznan dolgoprstnež ukradel iz kuhinje 300 dinarjev vredne hlače.

Največji letošnji mariborski trg je bil merda današnji. Kmetje so pripeljali 75 vozov krompirja, zelja in čebule, 4 voze kurilnih drv, 12 vozov jabolk, hrušk ter grozdja in 3 vozove lesene in lončene robe. Na senenem trgu je bilo 15 vozov sena, 1 voz slame in 2 voza otave.

Razne vesti

Iz profesorske in učiteljske službe. Premeščeni so Fr. Pajhmar, prof. real. gimn. v Starem Bečeju na klasično gimnazijo v Mariboru; Bitenc Mirko, profesor realne gimnazije v Murski Soboti, na realno gimnazijo v Celju; Presker Janko, profesor realne gimnazije v Mariboru, na realno gimnazijo v Celju; Pajhmar Vlasta, profesor realne gimnazije v Starem Bečeju, na realno gimnazijo v Mariboru; dr. Kušcer Ljudevit, profesor realne gimn. v Kranju, na II. realno gimnazijo v Ljubljani; Grošelj Milan, profesor realne gimn. v Mariboru, na klasično gimnazijo v Ljubljani; Bajnik Hugon, profesor realne gimn. v Otočcu, na gimnazijo v Varaždin. Nadalje so premeščeni Hiran Barica, učiteljica v Slov. Bistrici, v Brežice; Vidmar Draga, učiteljica pri Sv. Jodertu nad Laškim, na II. deško osnovno šolo v Ljubljani, s tem, da se dodeli na I. deško meščansko šolo v Ljubljani; Rom Viktor, učitelj v Boh. Bistrici, na I. deško osnovno

Ne pozabi
Union
čokolado.

GRAJSKI KINO Telefon 22-16

Od danes dalje največkratni film, v katerem nastopa božanstvena Greta Garbo

„Pisani pačolan“

Ta krasen film je v nemškem jeziku.

Pride: »Križarji«.

Matineja Grajski kino. V soboto ob 14. in nedeljo ob pol 11. uri senzacionalni kovbojski film divjega zapada »Prst usode«. V glavni vlogi Ken Mabnard. — Zelo znižane cene!

Kino Union. Danes najpopularnejša opereta »Ptičar«, pravi ljudski komad od Karla Zeller-ja. Film poln zabave, glasbe in petja. V gl. vlogah Lij Dagover, Wolf Albach Retty in Marija Andergast.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 9. novembra ob 20. uri: »Poljska kri«. Prvič. Gostuje g. Josip Poyhe. **Nedelja, 10. novembra ob 20. uri:** »Beneška noč«.

V nedeljo zvečer »Beneška noč«. To opereto je uglasbil slovit J. Strauss, čigar muzikalna dela so si osvojila ves kulturni svet. Dejanje se godi v Benetkah ter nudi mnogo neprisiljene zabave.

Priljubljena igralka Štefa Dragutino-vičeva, zaslužna upokojena članica mariborskega gledališča, ima v kratkem svojo poslovilno predstavo, zvezano z redkim jubilejem štiridesetletnice umetniškega delovanja. Na njeno željo studirajo v ta namen Frankovo veseloigro »Vihar v kozarcu«. Opozarjamo na to proslavo že danes.

no šolo v Ljubljani, s tem, da se dodeli II. deški meščanski šoli v Ljubljani; Pipan Justina, učiteljica v Kočevju je premeščena v Senovo; Vidmar Ferdinand, učitelj pri Sv. Rupertu pri Laškem je premeščen v Trzin.

Načrt novega zakona o srednjih šolah je že pripravljen. Prosvetnega ministra je posvetila večja deputacija združenja srednješolskih profesorjev. Deputacija se je zahvalila prosvetnemu ministru za utoritev novih srednjih šol in ga naprosila, naj bi čim prej predložil Narodnemu predstavništvu novi zakon o srednjih šolah. Načrt je že sestavljen, profesorji tudi zahtevajo, da se uvedejo zopet javne ocene, ker se pri tajnem ocenjevanju lahko vrše zlorabe. Končno je deputacija prosila ministra, naj se zavzame za povečanje kreditov za srednje šolstvo v državnem proračunu, ker je sedaj položaj takšen, da kljub nujni potrebi ni mogoče postaviti suplentov za profesorje. Minister je obljubil, da bo po možnosti ustregel izraženim željam. Predlog zakona o srednjih šolah bo v kratkem poslal profsorskim organizacijam v izjavo.

Konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani opozarja vse češkoslovaške državljane na področju Dravske banovine na pravilnik za uporabo uredbe o zaposlovanju tujih državljanov (Službeni list z dne 16. oktobra 1935) in poziva vse čsl. državljane, stalno ali začasno tukaj zaposlene, naj se ravnajo po tem pravilniku in takoj storijo vse potrebne korake v svrhu zamenjave do konca l. 1935 dosedanjega dovoljenja k zaposlitvi za predpisano omenjenim pravilnikom, s kaznico o poklicu, odnosno izposlovanja iste. Potrebni formulirji in navodila se dobijo pri občnem upravnem oblastvu prve stopnje.

Nove vojne zastave je uvedel Hitler v Nemčiji. Razen tega se je uvedel tudi novi nemški grb, v katerem je tudi simbol nacionalno-socialistične stranke.

Razgledi po svetu

Lepote in krasote francoskih vrtov

Kustos zagrebškega botaničnega vrta dr. Arnold je večeraj predaval v Ljudski univerzi o francoskih vrtovih

V petek zvečer je predaval v mariborski Ljudski univerzi kustos botaničnega vrta v Zagrebu g. dr. Arnold o razvoju in sestavi francoskih vrtov. Njegovo predavanje je bilo zamišljeno na zelo poudarjen način. Ves razvoj francoskih nasadov je prikazal na podlagi lepih skopičnih slik, ki so se vrstile v načinu, kako so si ti nasadi v teku poedinah dob menjavali, spreminjali in spopolnjevali. Francoski vrtovi so bili vzor vsem drugim deželam in narodom ter imajo svoje izhodišče v dobi renesanse segajoč tja do početkov polovice 16. stoletja. Markanten pojav v razvoju francoskih vrtov je impozanten **versajski park**, ki kaže vse odlike in značilnosti sistema nasadov »à la française«. Eden najznačilnejših predstavnikov tega sistema je sloviti tvorec tega parkovnega stila »Lenotre«. Svojske poteze tega parka in nasade »à la française« so simetrične oblike nasadov, ki razpadajo v poedine dele (parkete), katerih so vsak za sebe nasajeni s svojskimi ter pestro in slikovito sestavljenimi nasadnimi vrstami. V teh parkih so bazeni, kanali, pozneje kolonade in drugi stavbni prikazi v stilu starorimskih ruševin, stebrišč itd. Zelo običajen pojav v teh nasadih »à la française« so figure iz starorimske in starogrške mitologije. — Značilno za ta sistem nasadov je prirezavanje drevesja, kar so pa na primer v versajskem parku radi prevelikih stroškov opustili, in je danes najmarkantnejši primer tega renesančnega parkovnega stila schönbrunski park.

Reakcija proti temu umetnemu, renesančnemu, francoskemu parku je nastala v Angliji, kjer so se pričeli urejevati parki z ovinkastimi pešpotmi, menjavo gozdnih skupin, travnikov in drugih nasadov, ki se razvijajo in rastejo, kakor jim je dano po narodi, ne pa kakor jih usmerja roka vrtnarjeva.

Želodstveni nasveti

Škrlatica, njeni prvi znaki in njen razvoj

V zadnjem času se je v mestu in okolici pojavilo zopet nekaj primerov škrlatice, pa mislimo, da ne bo odveč nekaj besed o tej — često zelo težki — bolezni.

Škrlatica je nalezljiva bolezen, z zelo kratko inkubacijsko dobo. Pojavi se lahko že v 24 ali 48 urah po dotiku z bolno osebo ali z okuženimi predmeti. Prvi gotovi znaki bolezni so: bljuvanje, bolečine v vratu in visoka vročina. Požiralnik je močno rdeč. Kmalu po nastopu teh znakov se začne pojavljati po telesu rdeče pege (eksantem), in sicer najprej na prsih, spodnjem delu vratu, nato po ramenih, odkoder se širijo po rokavi, trebuhu in nogah tako da je celo telo pokrito z izpuščaji že tekom 24 do 48 ur. Prav v pojavljanju izpuščaja lahko ločimo škrlatico, od ošpic, pri katerih se pričenja izpuščaji na licu in se odtod širi po ostalem telesu. Nasprotno pa je pri škrlatici lice blede, zlasti okrog nosa in ust.

V zvezi s pojavom izpuščaja je precej povišana vročina, ki doseže zlasti pri škrlatici često preko 41 stopinj. Ta visoka vročina ne popusti niti zjutraj — kakor je to sicer pri ostalih nalezljivih boleznih običajno — in traja često še tedaj, ko se začnejo koža bolnika že luščiti. Luščenje kože nastopi tri do štiri tedne po izbruhu bolezni. Vso to dobo je treba bolnika negovati in čuvati, ker ni zdrav, dokler traja luščenje. V času bolezni in luščenja moramo večkrat preiskati vodo (urin), ker je pri škrlatici zelo pogosta komplikacija — vnetje ledvic.

Da se izognemo neprijetnim posledicam in komplikacijam, ki so često pri škrlatici, moramo pustiti bolnika — popolnoma izoliranega — v postelji vsaj šest tednov. V nobenem primeru ni priporočljivo, da vstane bolnik prehitro, ker lahko nastanejo zelo neprijetne komplikacije, ki se mnogokrat končajo tudi smrti. Na vsak način mora biti bolnik,

Renesančni parki so pretežno fevdalni parki, to je, namenjeni so lastnikom za zabavo in sprehode. S francosko revolucijo pa se ti fevdalni parki odpro in vanjo se zgrinjajo množice maščanov. Na takšen način je nastala prva oblika takozvanih **socialnih, ljudskih parkov**, kjer ljudje posedajo, se sprehajajo in na klopah sedeč pomenkujejo.

V nadaljnjem razvoju pa se ustvarjajo tudi takozvani **hišni, vilski parki**, vrtovi in nasadi, ki obkrožajo vile in druge palače. Te vrste parki so urejeni v najrazličnejših in najpestrejših stilih. V nadaljnjem razvoju prevladuje činitelj **koristnosti** ter se na gotovih kompleksih nasajajo sadna drevesa, v poznejši fazi se urejujejo tudi vrtovi z zelenjavo, pa tudi prostori za **športno** zabavo, tako na primer **tenisišča** in druga igrišča.

V **povojni dobi** pa se je z **ogromnimi modernimi stanovanjskimi stavbami**, ki zavzemajo ogromne prostore, razvil nekakšen **stanovanjski, kolektivni, ljudski park**, ki pa ni običaja pomena in značaja, ampak ki služi izključno potrebam stanovalcev teh velikanskih stanovanjskih zgradb in kompleksov. Tudi gre sporedno v najnovejšem času prizadevanje ustvarjanja velikih **parkovnih kompleksov** s točno določenimi prednačrti za gradbeno delavnost v obsegu teh parkovnih celin, tako da so v **nastajenju cele četrti in naselbine v notranjosti parkov** (parkovne naselbine).

Najnovejši parki ustrezajo tudi doslej zanemarijenim potrebam higiene in niso opremljeni samo s prostranimi igrišči, marveč tudi z bazeni in kopališči, ki so namenjena stanovalcem v modernih velikih stanovanjskih kompleksih in **novonastajajočim parkovnim naselbinam**.

Odlični predavatelj je žel za svoja poučna in zanimiva izvajanja živahno odobravanje.

ki ima škrlatico, pod stalno zdravniško kontrolo. Zavedati se morajo vsi člani bolnikove rodbine, zlasti pa oni, ki so zani odgovorni, da je škrlatica zelo resna bolezen in povrh nalezljiva zlasti med deco. — Medicus.

Kakšna bodi dieta pri želodčnih boleznih?

Navadne driske in kronična diareja so težke bolezni želodca, ki jih je treba zdraviti s pomočjo zdravnika. Zdravnik mora točno ugotoviti diagnozo in predpisati dieto, ki je pri teh boleznih popolnoma individualna.

V primeru akutne driske, če bolnik še ni fizično močno oslabiljen, je najbolje, če se nekoliko časa post. Vsaj prvih 24 ur ni treba odraslemu bolniku uživati nikakršne hrane, če mogoče niti vode. Po izgledu blata bo zdravnik predpisal v določenih primerih specialno dieto. So primeri, ko mora bolnik uživati večino maščobnih hidrate in rastlinsko hrano. V tem primeru se mora čuvati mleka, sladkorja in vseh jedi, ki dražijo črevesje. So tudi primeri akutne driske, pri katerih mora zdravnik prepovedati uživanje vseh vrst mesa in vsa druga težja jedila, ker si bolnik ne sme preveč obtežiti niti želodca niti črevoja. Tu so zlasti nevarni primeri, če se bolnik naje kruha, močnih začimb, sladkarij, sladoleda in premrzlih jedi, oziroma pijač. Kar tiče pijač, ni priporočljivo niti uživanje vode. Dopusten je edino ruskii čaj, ki ga namesto s sladkorjem, sladimo s saharinom. Čaju lahko dodamo tudi malo ruma ali konjaka.

Pri kroničnih diarejah je treba v določenih primerih držati se še strožjih predpisov o prehrani. Včasih lahko traja diareja zelo dolgo. V takem primeru ne sme bolnik predolgo pogrešati minimalne hrane, ki jo organizem potrebuje za ohranitev svoje moči. V tem primeru mora zdravnik odrediti specialno dieto, pri kateri se mora bolnik čuvati vsega, kar bi mu lahko škodovalo in poslabšalo njegovo stanje.

Da dobi hitro in lahko potrebne hranljive snovi, mora bolnik pri kronični dia-

reji uživati predvsem svežo mast, maslo in nežnejše vrste mesa. Vse to pa mora biti v obliki pirejev, zmlato, dobro prekuhan. V vseh primerih kronične bolezni želodca moramo paziti, da se bolnik ne muči brez potrebe s stradanjem in da ne dovajamo organizmu premajhnih količin hrane, ker to lahko dovede do popolnega oslabiljenja telesa.

Medicus.

Sokolske vesti

Iz župnega načelstva

Na seji župnega telničnega odbora, dne 31. X. so se sprejeli naslednji sklepi:

1. Župni smučarski tečaj se vrši od 26. do 31. XII. in to v Rinskem vrelcu ali na Pohorju.

2. Župne smučarske tekme pa bodo 26. in 27. XII. na Pohorju.

3. Za tekme naraščaja je župni T. O. poleg obveznih saveznih tekmovalnih vaj izdelal posebne vaje za nižji oddelek (začetniki).

4. V prvi polovici februarja 1936. bodo na Pohorju savezne smučarske tekme. Priprave za tekme vodi odbor: predsednik br. Komac, namestnik br. Hočevan, tajnik br. Kralj, gospodar br. Venuti, blagajnik br. Zarka nam. br. Kovač ter vsi načelniki odsekov: br. Ilič, br. Kralj, br. Gruntar.

5. Izdelal se je pravilnik o župnih naraščajskih prehodnih darilih (prapor in lovorjev venec).

6. Župni prednjaški izpiti se bodo vršili dne 16. XII., prijavni rok je 1. XII.

7. Predvidoma bodo 21. in 22. XII. savezni izpiti za smučarske sodnike.

Sokolsko društvo Maribor I. opozarja svoje članstvo, prijatelje ter somišljenike našega društva, da priredi naraščajski odsek v soboto, dne 16. novembra naraščajsko akademijo v telovadnici inž. podof. šole. Pričetek akademije ob 20. uri. Na sporedu je več telovadnih, glasbenih točk in deklamacij.

Gospodarska življenje

Trgovina z moštom in vinom v ptujskem in ljubljanskem okraju. Mirno razpoloženje na vinskem trgu, ki se je pojavilo že prošli teden, traja tudi še sedaj neizpremenjeno naprej. Kvaliteta se le še malo prodaja. Manjše partije so odpeljali zopet gostilničarji, ki si radi pomanjkanja sredstev krijejo le tekoče potrebe, nakupov na večje zaloge pa ni nikjer opazovati. Ves promet v tekočem tednu je znašal kakih 400 hl, kar je v primeru z razpoložljivimi zalogami le malenkost. Mošči so po večini že popolnoma povreli in veliki del se je pričel že čistiti. Vinogradniki pričakujejo kupcev v večjem številu, da vnovčijo svoj pridelek in dobijo sredstev za plačilo njihovih obveznosti. Cene se držijo na isti višini kakor v prošlem tednu. Šibka vina od 2 Din naprej, boljše od 2,50 — dobra mešanih vrst 3—3,25 in 1,50 do 3,75 Din — kvalitete od 4 in 5 Din naprej.

Težki udarci prihajajo nad slovensko gospodarstvo. Te ugotovitve so se napravile na predčerašnji plenarni seji zbornice za TOI v Ljubljani. Na omenjeni seji se je ugotovilo, da je naša gospodarska politika ostala napram agresivnemu postopku nekaterih tujih držav povsem pasivna. To čuti zlasti Slovenija pri izvozu lesa, saj se pojavlja vedno ostrejša konkurenca Avstrije in Romunije, tako da je slovenski les popolnoma potisnjen stran od svojega najbližjega tržišča, to je od severne Italije. Položaj bo tem usodnejši z uveljavljanjem sankcij proti Italiji. V tem slučaju bo ostalo okoli 8000 ljudi brez zaslužka. Ti ljudje živijo sedaj izključno od lesnega gospodarstva. Posledice bodo čutili tudi posestniki gozdov, katerih je v Sloveniji 165.000.

Mariborski svinjski sejem dne 8. novembra. Prignanih je bilo 338 svinj, prodanih 128. Cene so bile sledeče: mladi prašiči od 5 do 6 tednov 40 do 50, 7 do 9 tednov 60 do 80, 3 do 4 mesece 120 do 160, 5 do 7 mesecev 250 do 260, 8 do 10 mesecev 300 do 360, 1 leto 480 do 600. En kilogram žive teže 4.50 do 5.50, 1 kg mrtve teže 7.50 do 10 dinarjev.

Cene klobasam na mariborskem trgu.

brunšviške kg 8—12, debrecinske 10—14, gnjatne 16—25, hrenovke 13—20, jezike 16—25, jeterne 16—25, kašnate 8, karkovske 14—30, kranjske 16—22, krvavice 10—12, mortadela 16—40, pariške 14—20, pečenice 12—20, posebne 14—20, prekajene navadne 8—18, salame letne 14—45, salame lovske 25, salame ogrske 35—45, salame poljske 14—25, salame prekmurske 26—28, salame tirolske 15—30, salame turistovske 14—16, safalade 14—18, sir jeterni 18—20, slaninske 14—20, tlačenske 10—16, želodci nadevani 10.

Poljičanske novice

Še dva vloma - Vlomilec, ki pa se še spretno skriva, identificiran

Poročali smo v sredo o dveh tu izvršenih vlomih, eden pri belem dnevu pri hišnem posestniku K., a drugi, dva dni nato v restavracijo. V obeh primerih je vlomilec uspel. Naknadno pa smo doznali še o dveh podvigih podjetnega vlomilca. Isti dan kakor v restavracijo se je zgasil zlikovec še pri tukajšnjem župniku, kjer pa mu je spodletelo in nato pri kovaču, kjer je odnesel poleg drugega orodja tudi 1300 vreden sveder (Bohrmaschine), ki ga bo gotovo skušal vnovčiti. Pri gosp. župniku se je neprimerno, ki je imel s seboj še pajdaša, skril v mraku v shrambi za jedila, odkoder bi se ponoči vtihotapil v stanovanjske prostore. Ko je kuharica šla okrog 20. v shrambo, je v temi našla letela na moškega. Preplašena je odskočila in zakričala. Neznavec je uporabil priliko in se izmuznil v noč, potem ko ji je še odgovoril, da je iskal g. župnika. Isto noč je bilo nato vlomljeno pri kovaču in v restavraciji. Naši vrli orožniki so šli takoj na delo in z njih pomočjo, se je posrečilo ugotoviti identiteto vlomilca. Poslali so na daktiloskopski oddelek v Maribor šipo. Prstni odtisi na njej so pokazali, da je bil storilec večkratni vlomilec in tat 26letni Franc Črepinko iz Zg. Poljskave, ki je vlomil v teh dneh tudi v Hočah in Slovenski Bistrici. S seboj je imel tudi bolj šibkega in bosega pomagagača. Zaenkrat se še oba skrivata, verjetno pa je, da bo tudi ta dva skoro zasedla roka pravice.

Ptujske novice

Aretiran radi suma, da je ponarejal bankovce. Pri prekrivanju slamnatih streh na hiši posestnika Franca Vnuka v Slavčini pri Sv. Lovrencu v Slov. gori so naleteli na kup bankovcev in sicer je bilo zavito v cunj 16 bankovcev po Din 100 in 2 bankovca po Din 1000. O najdbi so obvestili orožnike v Jursincih, ki so ugotovili, da so vsi bankovci ponarejeni. Izvršili so pri Vnuku hišno preiskavo in našli risbe od pravih bankovcev. Nadalje so našli 1200 Din gotovega denarja. Ker Franc Vnuk, ni mogel navesti, od kod in na kak način so prišli ponarejeni bankovci v njegovo stredo in od kod prihajajo risbe bankovcev, so istega aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Ptuj. Eskortiran bo k okrajnemu sodišču v Mariboru. Vnuk ne prizna, da bi on ponarejal denar.

Zapisega novega cestnega odbora v Ptuj. V ponedeljek 11. t. m. ob 9. uri se vrši svečana zapisega novega okrajnega cestnega odbora in izvolitev starešinstva. Zapisega se vrši v posvetovalni dvorani na mestnem magistratu.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je po dolgi mučni bolezni umrl geometer Jožef Murn. Star je bil šele 28 let. Blag mu spomin!

Sejem za prašiče v Ptuj v sredo 6. tm. je bil razmeroma dobro založen. Kupčija pa je bila slaba. Prignali so 159 svinj in 92 prascev, skupaj 251 ščetinarjev. Od teh so prodali 76 komadov. — Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: pršutarji 4.50—5.50 Din, debele svinje 5—6 Din, plemene 4—4.50 Din; prasci starj 6 do 12 tednov so se prodajali po kakovosti od 50—100 Din komad. Cene svinjam so ostale od zadnjega sejma, na katerem so se nekoliko dvignile, nespremenjene. Prihodnji sejem za prašiče se vrši 13. t. m.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Nikdar... Krivec je življenje, ki u- stvarja nagnenja in zapletja, ki so iz- ven naše volje. Ako ne bi bili vi, bi bil kdo drugi.«

»Menite?«

»Vem, zato si ne otežuj vest z gre- hi, ki jih niste zagrešili.«

»Kljub temu ne morem slediti vašemu nasvetu.«

»Potem vsaj odgodite poroko.«

»Menite, da se bo njena bolezen med tem zmanjšala?«

»Ali bo pa tako napredovala...«

»Da?«

»Poroka sploh ne bo mogoča.«

»Zdi se mi, da gledate prečrno.«

»Bom samo srečen, ako se potrdi. Go- voril sem z vami kot s stanovskim tova- rišem, in mimo tega ste me prosili, naj vam ničesar ne prikrivam.«

»Točno. Hvala vam.«

To, kar je dr. Frangež slišal, se je ple- tlo v njegovih lastnih mislih že dolgo, da- si se je skušal z vsemi silami izogniti vsakim določenim zaključkom. Med tem, ko se kot zdravnik pri lastnih pacientih ni izmikal resnici, se je tu bal in se z njo boril. Ta volja do boja z njo mu je ostala tudi po tem razgovoru, da si ni bila več

tako močna. Sidi ni črnil o vsem tem niti besedice, tembolj se je pa trudil, da bi v pogovoru z njo in opazovanju nje- nih razpoloženj ugotovil simptome raz- vijajoče se bolezni. In čudno, dozdevalo se mu je, da so vedno šibkejši. Sida se je tiste dni nenavadno spremenila. Njena prejšnja potrnost in razdvojenost je sko- raj docela izginila. Postala je razigrane volje, vsa polna upov in nove vere v življenje. Dr. Frangež se je veselil njene ozdravitve in po nekaj dneh sploh ni več mislil na prejšnje strahove.

»Medicina ni matematika, še manj pa je matematika psihiatrija,« si je dejal. »Življenje ima svoja čudna pota in skriv- nostne zakone. Ne, Sida ni in ne bo nikoli blazna. Vse to so bili samo izrazi reak- cije na razburljive dogodke njenega prej- šnjega življenja. Sedaj se polagoma iz- gublja in bodo nekoč docela izginili. — Tedaj se bo pričelo tisto novo življenje, za katero sva prehodila ves križev pot trpljenja in ponižanja.«

Tako je govoril tudi Sidi. Poslušala ga je z zaverovanostjo v njegove bodrilne besede in kmalu sama verjela, da je ta- ko in bo tako. Le včasih, kadar je bila sredi noči čisto sama, se je še prikadel

v njeno dušo moreči obup, ves poln mra- čnih in zbeganih misli. Toda ta razpolo- ženja so navadno izginila prav tako na- glo, kakor so prišla. Njene skrite misli je zaposleval otrok. Živela je že vsa v materinstvu. Pripravljala se je na njegov prihod s pobožno mislijo ženske, ki se bliža izpolnitvi svoje najbolj vroče že- lje. Dasi že vsa nerodna, se je vendar sama odpeljala v Maribor k Danici, da si nakupi vse, kar je potrebovala. Ko jo je prijateljica videla vso vedro, se je raz- veselila.

»Taka bi omrjala biti vedno,« je vzlik- nila.

»Ah, pustj to!« jo je zavrnila Sida. »Ne maram slišati ničesar več o preteklosti. Vse tisto je mrtvo. Naj počiva v miru! Treba je misliti na sedanjost in bodoč- nost. Sedaj sem samo še mati.«

»A treba je, da postaneš tudi žena.«

»Se ne mudi. Veš, vnesla sem se. Da- nilo sicer sili, a jaz odlašam. Za poroko je potrebno pravo razpoloženje. Kje so že časi, ko sem mislila, da je to glavno.«

»Pa menda ne misliš ostati sama — z otrokom brez očeta?«

»Seveda ne. Morda je to glavno, kar me bo priteralo v novi jarem.«

»Ne ljubiš več Danila?«

»Da ljubim ga, toda ta ljubezen je vsa mirna, nič več divja in viharja, kakor je bila nekoč. Zdi se mi, da je kakor do-

zorevajoči sad. Moja mladost je odcvetela. Osuli so se rožni listi...«

»Kolosalno,« se je zasmejala Danica. »Tako še mlada, pa že starka!«

»Ne starka, le zrela žena.«

»Tudi le kaprica.«

»Kako?«

»Menim, da si vse to le trenutno do- mišljaš. Razumem: tudi mladega člove- ka se lotijo včasih take muhe. Pa izgi- nejo, in takrat se nam zopet zahoče živ- ljenja, živga, razigranega, hrupnega živ- ljenja. To so oddihi. Brez njih bi se mor- da utrudili in bi res postali prezgodaj stari.«

Se ti tako bojiš starosti?«

»Kdo, ki je mlad, se je ne boji?«

»Jaz.«

»Seveda... Povej to komu, ki ti bo verjel, jaz ti ne bom.«

»Kaj je prav za prav starost? Ko sem bila stara deset let, so se mi zdeli že petnajstletni stari. ko sem jih pa sama štela petnajst, sem gledala tako čudno na dvajsetletne. V dvajsetem letu sem bila prepričana, da je s polnoletnostjo vse ga konec, sedaj pa vem, da so ljudje menda sploh vedno mladi, še daleč tja preko petdesetih let.«

Kje je potem tvoja logika: prej si mu govorila o starosti, sedaj pa pravi, da je sploh ni.«

(Se bo nadaljevalo.)

Iz življenja in sveta

Veliki procesi proti redovnikom in redovnicam v Nemčiji

Številne obtožbe zaradi tihotapstva deviz in valut pred ber- linskim izrednim sodiščem — Tudi škof je med obtoženimi

Berlinsko deželno sodišče se v zad- njem času intenzivno bavi s primeri tiho- tapstva deviz in valut, česar so obtoženi mnogo številni duhovniki, predvsem pa redovnice ter redovniki. Prav te dni je bil pred omenjenim sodiščem velik pro- ces proti redovnici Ani Schrörjevi, ka- lero je državni tožilec obtožil, da je iz- tihotapila preko pol milijona deviz in va- lut preko državnih meja Nemčije na Ni- zozemsko. Državni tožilec je stavil so- dišču predlog, da se redovnica zaradi tega delikta kaznuje z 12 leti ječe in 750.000 markami denarne globe.

Omenjeni proces je zbudil po vsej Nemčiji ogromno zanimanje, ker niso go- tovo ti prestopki niti najmanj v skladu z načeli krščanske poštenosti ter onimi načeli iz Sv. pisma, ko pravi Kristus: »Dajte cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega.« Obenem pa je ob- tel številnih procesih razvideti, koliko moralnega pouka bi bilo treba tem ob- toženim in obsojenim redovnicam in re- dovnikom. Velikansko pozornost je zbu- dila tudi nedavna aretacija škofa, ki so ga zaprli zaradi obtožbe tihotapljenja de- viz in valut. Veliko zanimanje je tudi za napovedani proces pred berlinskim iz- rednim sodiščem, ko se mora zagovar- jati cela vrsta redovnic, ki pripadajo redu sester krščanske ljubezni iz Pade- borna in so obtožene, da so špekulirale z nemško marko v korist svojega reda. Nedvomno se hoče sedanji režim v Nemčiji s temi procesi maščevati nad redovniki in redovnicami kot pripadniki tiste struje, ki je po svoji miselnosti, po-

litičnem nazoru ter podtalni akciji so- vražna obstoječemu režimu v Nemčiji. Prav gotovo pa je tudi, da bodo ti pro- cesi proti redovnikom in redovnicam močno propagandno sredstvo v rokah hitlerjevcev, ki hočejo na ta način raz- kriti ter razkrinkati obstoječim zako- nom nasprotno postopanje dela nemške- ga redovništva, ki se v zasledovanju svojih interesov ne ustraši niti pred niz- kotnimi sredstvi, kakor je na primer tiho- tapljenje z devizami in valutami v škodo države ter njene valutne moči.

edinj Pariz na svetu, ampak jih je pre- cej več. V Zedinjenih državah ameriških ni nič manj kakor 17 mest, ki se nazi- vajo Pariz. Najstarejši teh Parizov je ba- le oni v državi Texas, ki je bil usta- novljen leta 1844. Proti temu pa vodijo velk boj občani Pariza v državi Ten- nessee, ki ogorčeno zatrjujejo, da je njih Pariz starejši, ker je obstojal že leta 1823. Polemika še traja in v vzdušju dveh fanatičnih front ne bo najbrže to vprašanje nikdar pojasnjeno.

Najtežji diamant na svetu.

V diamantnih rudnikih v Uberaleju v Braziliji so izkopali pred nedavnim kra- sen diamant, ki tehtal neizbrušen 4881 ka- ratov. V tem oziru ima ta diamant do- slej rekord glede teže. Sloviti Cullirand, ki so ga Buri darovali britanskemu kra- lju Edvardu VII., je tehtal na primer pre- cej manj, to je 3062 karatov. Omenjeni

brazilijanski diamant je sedaj v Amster- damu, kjer ga brusijo. Verjetno je, da ga bodo razrezali na dva ali morda celo več delov. Vrednost vseh diamantov na svetu se cenj na 118 milijard dinarjev.

O abdikaciji zadnjega avstrijskega ce- sarja ni dokumenta.

Na Dunaju so te dni ugotovili, da je izginil dokument, s katerim se je zadnji avstrijski cesar Karel odrekel prestolu. Ta važna zgodovinska listina o abdikaci- ji je zgorela o priliki znanega velikega požara, ki je uničil sodno palačo na Du- naju. Akt o abdikaciji je nosil datum 11. novembra 1918.

Pri zdravniku.

- Koliko vina popijete na dan?
- Tri litre, in to vsaki dan.
- Nesrečnej, vas bo to upropastilo
- Ne bojte se, plača vselej drugi.

Italijanska jeza na Angleže

V Italiji narašča z vsakim dnem bolj jeza proti Angliji, zaradi pripravljajočih se sankcij. Po italijanskih mestih se vrše demonstracije proti Angliji. Od stranjujejo se tudi vsi angleški reklamni napisi, ali pa razbijajo.

Paragvajec, kajti spotoma so vsi pod- legli velikanskim naporom...

Koliko stane Angleže parlament

Bližajoče se volitve v britanski par- lament bodo stale približno 3,300.000 fun- tov šterlingov. Od tega odpade približno četrtina na državno blagajno, to je na angleške davkoplačevalce. Od ostalega zneska odpade približno polovica na blagajne posameznih strank, drugo po- lovico pa plačajo kandidatje za svojo vo- lilno kampanjo. Volitve leta 1931. so sta- le posamezne kandidate preko milijon funtov šterlingov, iz državne blagajne pa je šlo pol milijona funtov šterlingov. Ko- liko so prispevale stranke, je ostalo v največji tajnosti in je do danes neznan.

Na svetu je 18 Parizov.

V Evropi obstoja Pariz. Toda ni to

Mali oglasi

Razno

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično po- djetje. Maribor. Slovenska ul. 16. tel. 27—56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanj- skih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motoriev, lestencev, svetilk, elektroin- stalacijskega blaga po kon- kurenčnih cenah

ODPAČNE ZELFZA.

kovine, litine ter vsakovs- ne stroje kupuje in prodaja po najkulantnejših dnevnik- cenah vsako množino Justin Gustinčič, Maribor, Tattenba- chova ul. 14. 3704

V HIGIENIČNI MESNICI

v Orožnovi ulici priporoča prvovrstno sveže meso po solidnih cenah Joško Radi 3402

GRAMOFONE

in živalne stroje popravlja strokovno in po zmernih ce- nah mehanična delavnica Ju- stin Gustinčič, Tattenbacho- va 14, Maribor. 4875

DOMAČE KOLINE

pečene goske, purane, race Din 15.—, pečena ali ocvrta piška s salato, ob vsakem dnevnem času meso iz kible. Gostilna »Mesto Ptuj«, Tr- žaška cesta 7, pod vodstvom M. Seifreda. 5083

LICITACIJA.

Dne 14., 17. in 24. novem- bra t. l. bo v gradu Hrastov- ec pri Sv. Lenartu licitacija inventarja bivše ruske solé. Naprodaj bodo dva stara gla- sovirja, 40 železnih peči, vi- soka lončena peč, radio apa- rat, stroj za rezanje drv, 40 petrolejskih svetilk, 40 želez- nih postelji, voz s sodom za vodo, 8 kadi iz hrastovega le- sa en žrebec, star 7 mesecev, košare za perilo, vreče in mnogo drugih predmetov. Začetek licitacije vsakokrat ob 10. uri. 5053

ŠIVANJE POSTELJNIH ODEJ

iz vate, volne in puha, najce- neje pri F. Novaku, Koroška cesta 8. 5173

PEKARNA RAKUŠA

preje Robaus, sprejema do- mači kruh v najlepšo izvr- šitev, 5076

100.000 vojakov je padlo na bojišču

Argentinski častnik »Critica« se bavi v izčrpnem članku z izgubami in člove- škimi žrtvami bojev med Bolivijo in Pa- raguajem za Gran Chaco. V smislu in- formacij je padlo na bojišču okoli 100.000 vojakov. V obeh državah, ki ne štejeta niti 5 milijonov ljudi, je preko 600.000 vojnih poškodovancev ter invalidov. Pretežna večina žrtev je podlegla raz- nim boleznim in pomanjkanju ter je njih število večje kakor je število v bitkah padlih vojakov. V predelu Picuiba je bo- livijska armada od 12.000 vojakov izgu- bila 8000 vojakov. V teku neke operaci- je, ko so Bolivijci ujeli 1500 Paragvaj- cev in so Bolivijci hoteli spraviti ujetni- ke v neko taborišče, ki je bilo oddaljeno 300 km, ni prispej v taborišče niti eden

ZIMA SE PRIBLIŽUJE.
Zelo ugoden nakup vsako-
vrstnih štedilnikov in peči
pri Justinu Gustinčiču, Mari-
bor, Tattenbachova 14. 4610

DRUŽABNIKA
sprejem v lesno trgovino s
potrebni kapitalom, na pro-
metnem prostoru, odda se
tudi v najem. Ponudbe na
upravo »Večernika« v Mari-
boru pod »Štev. 15700«, 5087

VLJUDNO NAZNAJAM
cenjenemu občinstvu, da
otvorim 9. novembra 1935
staroznansko mesarijo na Vo-
nikovem trgu, štev. 3. Zago-
tavljam vam, da bom proda-
jal le prvovrstno meso po
najnižji konkurenčni ceni. Za
obilen obisk se priporočam
ter beležim z odličnim spo-
stovanjem Franc Lašič. 5091

HALO. KAM?
Tinček Martinček vas vljud-
no, vljudno vabi na poje-
dino vsakovrstne perutnine,
ki bo danes zvečer v Stolni
ulici 8. Dobra vina in pivo.
Gostilna Mösch. 5107

MARTINOV VEČER
priredi kolesarsko društvo
Studenci v nedeljo, dne 10.
t. m. pri Spureju v Studencih
5113

KOMPANJONA-KO
za nakup majhnega posestva
išče šiviljska obrtnica. Po-
nudbe na upravo »Večernika«
pod »Vsak 10.000«. 5114

HALO! HALO!
Ali že veste, da je v gostilni
Kuder (»Pri Savinčanki«) na
Frankopanovi ul. vsako sobo
to in nedeljo pojedina klobas.
Tudi izvrstna kapljica tam ne
manjka. 5131

NAZNANILO!
Cenjenemu občinstvu nazna-
jam, da sem prevzel znano
gostilno »Novi svet« v Stu-
dencih zopet v svoje vodstvo
Ivan Klančič. 5138

Posesi

ENODRUŽINSKO HIŠO
z velikim vrtom takoj pro-
dam za Din 29.000. Potreb-
nega denarja Din 19.000. —
Pobrežje, Tezenska ulica 13.
5082

Prodaj na prometnem kraju
ob glavni cesti dobrodocho

LESNO TRGOVINO
s parcelo, pripravo za trgo-
vino in gostilno, krajevna
koncesija odobrena. Oglasiti
se Ptujška cesta 119. 5110

Družinske hiše, vrt 13.000,
17.000, 25.000 itd. — **Obre-
stnosne hiše od 100.000.** — Po-
sestva od 30.000 Din naprej.
Gostilne, pekarije, mline, vile,
prodaja Posredovalnica Ma-
ribor, Slovenska ul. 26. 5140

Novozgradba, soba, kuhinja,
hlev, vrt 10.000 — **Novozgrad**
ba 2 sobi, kuhinja, veranda,
vrt 17.000. — **Dobičkanosno**
posestvo, 24 orolov, pri mestu
126.000. — **Trgovska hiša,** sre-
dina mesta 450.000. — **Dobro-
doča** izletna gostilna pri me-
stu 165.000. — **Kakor gostil-**
ne, trgovine, industrije, Po-
sredovalnica »Rapid«, Gospo-
ska 28. 5128

Prodaj

NAJMODERNEJŠE TKANINE
za pohištvo, zavese, gradl, za
madrace in drvonike za ro-
leto poceni pri Novaku, Ve-
trinjska 7, Koroška 8. 4285

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po
skrajno zmernih cenah Zalo-
ga pohištva združenih mizar-
jev, Vetrinjska ulica 22. na-
sproti tvrde V. Weigl. 9-t.

JEDILNE IN SPALNE SOBE,
sperane, politirane, pleskane
ter kuhinjske, najmodernejše
opreme po najnižjih cenah.
Mizarstvo in zaloga pohištva
Kompapa, Aleksandrova 48.

KOVČKI, DAMSKE TOR-
BICE,
aktovke, listnice, denarnice,
tobačnice, potovalne, šolske
in lovske, torbe, nahrbtniki,
gamaše, ovrtniki, nagobčni-
ki in biči za pse. Velika izbi-
ra, zmerno cene. Kravos, Ma-
ribor, Aleksandrova 13. 4864

POCENI PRODAJ
dve skoraj novi mehki po-
stelji z omaricami. Naslov v
upravi »Večernika«. 5086

GRAMOFON
z 10 ploščami na prodaj pri
gostilničarju Kronvogel-ju v
Marija Brezju, Pobrežje. 5106

»SINGER« ŠIVALNI STROJ
pogreznjiv, ceneno naprodaj.
Draksler, Vetrinjska ulica 11.
5109

HRANILNA KNJIGA
okoli 50.000 Din od Bano-
vinske hranilnice ali Posojil-
nice Narodni dom, iščem pro-
ti takojšnjemu plačilu. Infor-
macije daje Prometna plar-
na, Maribor, Aleksandrova
cesta 30. 5115

OSTANKE
v veliki izbiri odprodamo po
zelo reducirani cen. »Re-
kord«, Ulica 10, oktobra.
5116

DVE OMARI
za obleko modern, svetlo po-
litirani, damske obleke in
drugo naprodaj. Maistrova
ul. 18-I, desno. 5117

KNJIGE »MODRE PTICE«
na prodaj. Ponudbe na upra-
vo »Večernika« pod »Knjige«.
5120

Na prodaj
3000 kg KROMPIRJA
za pitanje, kg 50 para. Vpra-
šati Vetrinjska ul. 9. 5127

KUHINJSKO NOVO PO-
HIŠTVO
prodaja pleskarstvo Vojska,
Dravska ul. 10. 5142

PISALNI STROJ
naprodaj. Naslov v upravi
»Večernika«. 5134

Kupim

NAJBOLŠE PLAČUJEM
staro zlato, srebrne krome in
umetno zobovlje. A. Stumpf,
Koroška cesta 8. 4369

KUPIM KNJIZICE
Mestne hranilnice v Maribo-
ru ca. Din 25.000 proti ta-
kojšnjemu plačilu. Ponudbe
pod »Tako plačilo« na upra-
vo »Večernika«. 5088

V nalem

KLET
70 m dolga, 10 m široka, pri-
pravna za vskladiščenje sad-
ja, industrijo ali skladišče
oddam v najem. Kalvarska 2.
5102

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
s prostim vodom oddam. —
Einspielerjeva ul. 26, Melje.
5105

LEPO SOBO,
opremljeno, eventualno s hra-
no oddam. Ciril-Metodova 12
pritličje, levo. 5123

Oddam opremljeno ali prazno,
popolnoma separirano
SOBO,
mirno ob parku. Vrazova ul.
9-II, levo. 5124

VELIKO SOBO
s štedilnikom oddam s 1. de-
cembrom. Pobrežje, Zrkovska
cesta 33. 5137

LEPO SOBO
oddam s 15. novembrom dve-
ma mirnima osebama. Zagata
3, za gostilno Zohar. 5139

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
tako oddam ali s 1. decem-
brom. Tezno, Gregorčičeva
ulica 6. 5099

LEPO STANOVANJE
oddam s 1. decembrom v no-
vi hiši. Nasipna ulica 80, Po-
brežje, nasproti tovarne
Kohnstein. 5108

SOBO IN KUHINJO
oddam. Dr. Rosinova 11.

SOBO IN KUHINJO
v podprilličju oddam s 1. de-
cembrom mirni stranki brez
otrok. Vpraša se Razlagova
11-I. 5126

SOBO IN KUHINJO
oddam. Zrkovska cesta 24,
Pobrežje. 5118

SOLČNO DVOSOBNO STA-
NOVANJE
oddam s 1. decembrom. —
Vprašati Betnavska c. 43.
5133

GOSPODA
vzamem na stanovanje in hra-
no, eventualno sprejemem gos-
pode na samo domačo hra-
no. Jože-Vošnjakova ul. 19-II.
5141

Službo dobi

VEZALCO VENCEV IN
ARANŽMAJEV
popolnoma samostojno in per-
fektno sprejme prvovrstna
cvetličarna. Naslov v upravi
»Večernika«. 5094

SPREJMEM SLUŽKINJO
zmožno kuhe in ki zna oprav-
ljati vsa hišna dela. Pogoj
čistoča in poštenost. Naslov
v upravi »Večernika«. 5103

POSTENO HIŠNICO
ki zna opravljati vsa hišna
dela in ima stalen dohodek,
sprejem. Dopise pod »Samo
2 osebi-Krčevina« na upravo.
5119

PRAKTIKANT(INJA)
za špedicijo. Pogoj: Simpatič-
na zunanost, dober nastop,
popolnoma zdrav, srednješol-
ska matura. Ponudbe na upra-
vo pod »Špedicija«. 5132

Čevljarstvo A. Benko

na Rotovškem trgu
sprejema vsa popra-
vila kakor tudi naro-
čila po meri. 4188

Popravljam tudi Bat'a čevlje

Posteljina

volnene odeje
odeje iz kamelske dlake
šivane odeje
perje
puh 4970

»Weka« Maribor
Aleksandrova cesta 15

Izdelujem modne damske,
moške in otroške čevlje
vseh vrst po nizkih cenah.
Prevzemam tudi vsa po-
pravila čevljev, galoš in
snežk. Se priporoča 5013

Leo Babič, Maribor

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo instalacije vodo-
voda in naprave za toplo vodo ter instalacije centralne kurjave v hotelu Mariborski
dvor, tapetniška dela in dobavo pločevinastih emajliranih peči v svojih stanovanjskih
hišah v Mariboru.

Razpisani podatki, proračunski popisi, gradbeni pogoji in načrti objektov so in-
teresentom na razpolago in na vpogled pri podpisnem uradu v Ljubljani, Gajeva ulica
5, II., v sobi št. 221, in sicer med uradnimi urami, kjer morejo interesi dvigniti razpi-
sane pripomočke proti odkupu z zneskom po Din 25.— za vsako razpisano delo.

Pravilno sestavljene, neoklekovane ponudbe je vložiti do dne 14. t. m. pri grad-
benem oddelku zavoda v Ljubljani, kjer je položiti tudi 50/ani vadij.

Obravnava ofert ni javna in si pridržuje zavod pravico oddaje del komurkoli iz-
med ponudnikov, neglede na višino ponudene cene.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1935.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.
Komisar: Dr. Milavec I. r. Direktor: Dr. Vrančič I. r.

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu
Gospoke - Slovenske ulice

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

**Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno**

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pre
Južnoštajferska hranilnica